

Castell de Castellgalí

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Poble. Turó del Castell.
Emplaçament En un turó a llevant del poble, a uns 200m d'aquest, sobre cal Casajoana

Coordenades:

Latitud: 41.67829
Longitud: 1.84055
UTM Est (X): 403494
UTM Nord (Y): 4614707

Classificació

Número de fitxa 08061-1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Ibèric Romà Medieval Romànic
Segle X
Any 924
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en ruïnes
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN, R-I-51-5363 (Llei 25-6-1985, BOE 29-6-1985)
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari CCAA nº I01472. IPA nº 738.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada

Titular: Ref. cad.: 011A00003
Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dg., 12/03/2006 - 01:00

Descripció

Les restes de l'antic castell de Castellgalí es troben dalt d'un turó que domina el poble i sobre la riba dreta del Llobregat. Actualment són visibles algunes parets fruit de les excavacions del 1970 de les quals no es conserva material arqueològic i que resten en bona part tapades per vegetació. A la banda de ponent de l'esplanada del turó hi ha un mur de 90cm d'ample i uns 70cm d'alçada conservada i 3m de llarg. A llevant hi ha un altre mur de 60cm de gruix i 1m d'alt amb 280cm de llarg, i un tercer al punt més alt, d'uns 90cm de gruix. Tots són fets amb carreus mitjans de pedra poc treballada units amb un morter pobre de calç i formant filades horitzontals. És molt difícil saber a quina part del castell corresponen aquests murs, així com la data exacta de la seva construcció. Al punt més alt del turó, prop d'un dipòsit d'aigua, hi ha un altre tros de mur mig enterrat, de 250cm de llarg i 90cm; tenint en compte la situació d'aquest es va pensar (Benet, A. I altres, 1984) que probablement formés part del basament de la torre del castell. Segons les característiques aquests murs podrien estar ja fets al segle XI . A prop hi ha les restes de l'antiga capella castellera de Santa Maria. L'any 1983 Joan Galobart va trobar restes de ceràmica datable entre els segles III-I aC, corresponent a finals de l'època ibèrica.

Observacions:

Caldria un estudi rigorós per determinar l'edat i l'origen dels constructors i habitants.

Història

Aquest castell tenia sota la seva jurisdicció un terme que deu correspondre a l'actual municipi; ja que fins i tot la zona entre els rius Llobregat i Cardener ja en depenia. El cim que ocupà el castell ja havia estat ocupat anteriorment ja que es van trobar fragments de ceràmica ibèrica (Galobart, J., 1983). El castell apareix documentat des del 924, aprisiat per un personatge anomenat Galí (Galindo), que tindria la propietat en alou. Després hi ha un buit documental fins el 1178 en què tenim un document que es refereix directament al castell, és la venda d'aquest castell al rei Alfons I feta per Sibil-la que tenia el castell fruit d'herència dels seus avantpassats. El rei concedí el castell en feu a una família que es cognominà Castellgalí i que el conserva fins el 1350, quan el rei Pere III va vendre diversos drets sobre el castell al seu conseller Bernat de Torres de Manresa. Més tard, el mateix rei li vengué la carta de gràcia al mateix Torres tota la jurisdicció del castell, excepte la criminal. Els Torres el van vendre a la família Rajadell el 1413, detentant aquests el castell fins el 1563 en que el venen a la família Amigant. Josep d'Amigant i Ferrer prengué possessió del castell de Castellgalí el 5 d'octubre del 1673, amb una cerimònia de rúbrica que tingué lloc a la plaça del poble, i que fou ben curiosa, tractant-se d'una època en què el feudalisme, com a factor polític i àdhuc social, havia perdut bona part de la seva importància, i en la que tots els habitants prestaren sagrament de fidelitat (Fluvià, 1976). Els Amigant posseeixen el domini fins a la desaparició dels senyorios jurisdiccional el 1812. El 1970 alguns afeccionats i estiuejants de la urbanització propera realitzaren excavacions sense mètode. Exhumaren les restes del castell que actualment estan a la vista. Sembla que va ser que cap el 1473 que el castell estava ja en mal estat, ja que no habitaven en ell i havia quedat molt malmès després de la guerra remença. Quan va passar als Amigant, aquests, en lloc de restaurar el castell van convertir en casa senyorial una casa al poble que van engrandir, ca l'Amigant, antic Hostal.

Bibliografia

Benet, A.; Junyent, F.; Mazcuñán, A. (1984). Castell de Castellgalí. A Catalunya Romànica, vol. XI, El Bages. Fluvià, A. de (1976). Castellgalí. Els Castells Catalans, vol. V. Barcelona. Galobart, J. (1983). El castell de Castellgalí, nou jaciment ibèric al Bages. Dovella nº 9. Manresa. Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Fitxa nº I01472, any 1988. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya , 1985.

